

Suvestinė redakcija nuo 2020-04-25 iki 2021-01-07

Istatymas paskelbtas: Žin. 2002, Nr. [68-2774](#), i. k. 1021010ISTA00IX-985

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
ĮSTATYMAS**

2002 m. birželio 20 d. Nr. IX-985
Vilnius

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Vyriausioji rinkimų komisija) teisinę padėtį, uždavinius, įgaliojimus, veiklos principus, taip pat jos sudarymo, darbo organizavimo tvarką ir finansavimą.

2 straipsnis. Vyriausioji rinkimų komisija

1. Vyriausioji rinkimų komisija yra Lietuvos Respublikos Konstitucijoje numatyta nuolatinė aukščiausioji rinkimų ir referendumų organizavimo ir vykdymo valstybės institucija. Be to, Vyriausioji rinkimų komisija yra koordinuojanti institucija įgyvendinant Reglamento (ES) 2019/788 20 straipsnio 1 ir 2 dalis ir informacijos centras, kaip tai nustatyta Reglamento (ES) 2019/788 4 straipsnio 6 dalyje, taip pat nacionalinis informacijos centras, kaip tai nustatyta Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 2 straipsnio 10 punkte.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2299](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-23, i. k. 2019-12107

Nr. [XIII-2615](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20645

2. Vyriausioji rinkimų komisija yra juridinis asmuo, turi savo antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir pavadinimu „Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija“, taip pat sąskaitų Lietuvos Respublikos bankuose.

3. Vyriausiosios rinkimų komisijos buveinė yra Vilniuje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1958](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 39-1922 (2012-03-31)

3 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos uždaviniai ir įgaliojimai

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos uždaviniai yra:

1) organizuoti ir vykdyti Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimus, rinkimus į Europos Parlamentą (toliau – rinkimai) ir referendumus;

2) užtikrinti, kad rinkimai ir referendumai vyktų remiantis Lietuvos Respublikos Konstitucijoje ir įstatymuose įtvirtintais demokratinių rinkimų principais;

3) garantuoti vienodą rinkimų ir Referendumo įstatymų taikymą visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje;

4) atlikti Lietuvos Respublikos Seimo ir savivaldybių tarybų mandatų komisijų funkcijas laikotarpiu tarp šių institucijų rinkimų;

5) įstatymų nustatyta tvarka ir formomis kontroliuoti politinių partijų ir politinių organizacijų (toliau – partijų), politinių kampanijų finansavimą;

6) koordinuoti Europos Sąjungos piliečių iniciatyvų įgyvendinimą ir teikti su Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos teikimu susijusią informaciją ir pagalbą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2615](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20645

7) dalytis informacija apie Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų veiklą Lietuvos Respublikoje.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XIII-2299](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-23, i. k. 2019-12107

2. Įgyvendindama šio straipsnio 1 dalyje nurodytus uždavinius, Vyriausioji rinkimų komisija:

1) įstatymų nustatyta tvarka sudaro apygardų, miestų, rajonų rinkimų ir referendumo komisijas;

2) kontroliuoja apygardų, miestų, rajonų, apylinkių rinkimų ir referendumo komisijų veiklą, išklauso jų informacijas apie pasirengimą rinkimams ir referendumams, jų eigą, teikia komisijoms reikiamą metodinę bei organizacinę techninę pagalbą;

3) nagrinėja skundus ir priima sprendimus dėl apygardų, miestų, rajonų rinkimų, referendumo komisijų sprendimų, o prireikus – ir dėl apylinkių rinkimų, referendumo komisijų sprendimų, panaikina įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų neatitinkančius sprendimus;

4) nustato ir skelbia rinkimų bei referendumo galutinius rezultatus;

5) pripažįsta rinkimus, referendumo rezultatus negaliojančiais, jeigu jų metu buvo suklastoti rinkimų arba referendumo dokumentai ar padaryti kiti neteisėti veiksmai, turėję esminės įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams;

6) nustato rinkimų bei referendumo biuletenių, kitų rinkimuose bei referendume naudojamų dokumentų, antspaudų pavyzdžius ir formas, biuletenių ir dokumentų pildymo pavyzdžius, jų antspaudavimo tvarką;

7) tvirtina pavyzdinį balsavimo patalpų ir jų aplinkos sutvarkymo aprašą ir kontroliuoja, ar apygardų, miestų, rajonų rinkimų, referendumo komisijos kartu su savivaldybių merais pasirūpino, kad balsavimo patalpos, jų inventorių ir aplinka atitiktų nustatytus reikalavimus;

8) įstatymų nustatyta tvarka sprendžia visus ginčus dėl rinkimų ir referendumo agitacijos;

9) tvarko rinkimams bei referendumams skirtas valstybės lėšas, vadovauja apygardų, miestų, rajonų rinkimų ir referendumo komisijų finansinei veiklai;

10) rinkimų ir Referendumo įstatymų nustatyta tvarka organizuoja rinkėjų sąrašų sudarymą, nuolatinį jų tikslinimą ir tvarkymą, taip pat papildomą rinkėjų sąrašų patikslinimą iki balsavimo rinkimuose ar referendume pradžios, kad iš rinkėjų sąrašų būtų išbraukti mirę, įstatymų nustatyta tvarka netekę Lietuvos Respublikos pilietybės ar teismo pripažinti neveiksniais rinkėjai;

11) prižiūri, kaip vykdomi rinkimų ir Referendumo įstatymai, tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, reglamentuojantys Europos Sąjungos piliečių iniciatyvas;

12) bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis, palaiko ryšius su kitų valstybių institucijomis, organizuojančiomis rinkimus ir referendumus, taip pat su institucijomis, koordinuojančiomis Europos Sąjungos piliečių iniciatyvas;

13) apibendrina ir neribotą laiką skelbia informaciją, išskyrus asmens duomenis, apie Lietuvos Respublikoje rengtus rinkimus, referendumus, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos ir Europos Sąjungos piliečių iniciatyvas bei jų rezultatus, įstatymų numatytus politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo bei politinės reklamos skleidimo duomenis, politinės kampanijos aukotojų paaukotas sumas, duomenis apie politinių partijų ir politinių kampanijų išlaidas bei skolas įsipareigojimus;

14) apibendrina rinkimų ir referendumų patirtį, rūpinasi Lietuvos Respublikos piliečių ir asmenų, nuolat gyvenančių Lietuvoje, švietimu ir informavimu apie rinkimus, teikia informaciją apie jų dalyvavimą rinkimuose;

15) rūpinasi rinkimų technologijų tobulinimu;

16) perduoda valstybės archyvu saugoti rinkimų, referendumų, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos, Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos dokumentus;

17) atlieka institucijos, tikrinančios ir tvirtinančios asmenų, Lietuvos Respublikoje turinčių teisę balsuoti rinkimuose į Europos Parlamentą ir įgyvendinančių Europos Sąjungos piliečių iniciatyvą, pritarimo pareiškimus ir išduodančios Lietuvos Respublikoje gautų galiojančių pritarimo pareiškimų skaičių patvirtinantį sertifikatą, taip pat informacijos centro, teikiančio su Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos teikimu susijusią informaciją ir pagalbą, funkcijas;

18) atlieka nacionalinio informacijos centro, kuris su Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 28 straipsnio 1 dalyje nurodytais subjektais dalijasi informacija apie Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų finansavimą, kontrolę ir sankcijas, funkcijas;

19) rinkimų, referendumų, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos, Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos, politinių kampanijų, politinių partijų finansavimo, rinkėjų informavimo, rinkimų ir referendumų procesų skaidrumo bei demokratinės sistemos veikimo valstybėje užtikrinimo, kandidatų sąžiningos konkurencijos tikslais Vyriausiosios rinkimų

komisijos interneto svetainėje jos nustatyta tvarka skelbia rinkimų įstatymuose ir Referendumo įstatyme, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos įstatyme, Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatyme nurodytą ir pagal kandidatų ar jų atstovų pateiktus pareiškinius ir kitus dokumentus parengtą informaciją. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje paskelbta informacija gali būti tikslinama, kai taisomos rašybos ir gramatinės klaidos arba kai informacija interneto svetainėje skiriasi nuo informacijos, pateiktos pareiškiniuose ir kituose dokumentuose. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje negali būti skelbiami kandidatų ir kitų asmenų asmens kodas, pilietybė ar asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų numeriai, gyvenamosios vietos adresas;

20) nagrinėja asmenų pranešimus, skundus ir prašymus dėl politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo pažeidimų;

21) turi teisę iš sutaupytų rinkimams ir referendumams organizuoti skirtų valstybės biudžeto lėšų įsigyti balsavimo patalpų įrengimo inventorių ir teisės aktuose nustatyta tvarka jį perduoti savivaldybėms valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo teise;

22) atlieka kitas šiame bei kituose įstatymuose nustatytas funkcijas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2856](#), 2020-04-21, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08720

3. Vykdydama Lietuvos Respublikos Seimo rinkimus, Vyriausioji rinkimų komisija, be šio straipsnio 2 dalyje nustatytų funkcijų:

1) suskirsto Lietuvos Respublikos teritoriją į vienmandates rinkimų apygardas;

2) priima kandidatų į Seimo narius iškelimo pareiškinius dokumentus, juos tikrina, nustačiusi, kad pareiškiniai dokumentai atitinka įstatymų reikalavimus, registruoja kandidatus, kandidatų sąrašus ir skelbia rinkimuose dalyvaujančių kandidatų sąrašus, jiems suteiktus numerius, taip pat vienmandatėse rinkimų apygardose iškeltus kandidatus;

3) atlieka daugiamandatės apygardos rinkimų komisijos funkcijas;

4) išrinktam kandidatui išduoda Lietuvos Respublikos Seimo nario pažymėjimą;

5) skelbia pakartotinį balsavimą vienmandatėje rinkimų apygardoje.

4. Vykdydama Respublikos Prezidento rinkimus, Vyriausioji rinkimų komisija, be šio straipsnio 2 dalyje nustatytų funkcijų:

1) registruoja pretendentes būti kandidatu į Respublikos Prezidentus, išduoda jiems rinkėjų parašų rinkimo lapus;

2) tikrina rinkėjų parašų rinkimo lapus, registruoja kandidatus į Respublikos Prezidentus, išduoda jiems kandidato į Respublikos Prezidentus pažymėjimus;

3) išrinktam kandidatui išduoda Lietuvos Respublikos Prezidento pažymėjimą.

5. Vykdydama savivaldybių tarybų rinkimus, Vyriausioji rinkimų komisija, be šio straipsnio 2 dalyje nustatytų funkcijų:

1) nustato savivaldybių tarybų narių skaičių;

2) priima partijų pareiškinius dokumentus, taip pat pareiškimus dėl šių dokumentų atšaukimo, juos tikrina, registruoja partijas dalyvauti savivaldybių tarybų rinkimuose, registruoja jų atstovus rinkimams ir išduoda jiems pažymėjimus, pažymą, skelbia rinkimuose dalyvaujančių partijų sąrašus, jiems suteiktus rinkimų numerius, priima sprendimus dėl kandidatų į savivaldybės tarybos narius pareiškinių dokumentų atšaukimo;

3) išrinktam kandidatui išrašo savivaldybės tarybos nario pažymėjimą ir perduoda jį apygardos rinkimų komisijai, kad ši įteiktų savivaldybės tarybos nariui.

6. Vykdydama referendumus arba kai realizuojama piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisė, Vyriausioji rinkimų komisija, be šio straipsnio 2 dalyje nustatytų funkcijų:

1) registruoja Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinę grupę referendumui surengti, išduoda piliečių parašų rinkimo lapus;

2) tikrina ir nustato, ar yra tinkamai surinktų 300 tūkstančių Lietuvos Respublikos piliečių, reikalaujančių paskelbti referendumą, parašų;

3) registruoja Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinę grupę dėl siūlymo Seimui priimti, pakeisti ar papildyti Lietuvos Respublikos Konstituciją ar kitą įstatymą, išduoda piliečių parašų rinkimo lapus, teikia Seimui išvadą, kad piliečių parašai surinkti pagal įstatymų reikalavimus;

4) pagal Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės, partijų teikimus registruoja jų atstovus ir stebėtojus prie Vyriausiosios rinkimų komisijos ir išduoda jiems pažymėjimus;

5) (neteko galios nuo 2009 m. gegužės 26 d).

7. Vykdydama Reglamentą (ES) 2019/788, Vyriausioji rinkimų komisija, be šio straipsnio 2 dalyje nustatytų funkcijų:

1) jos nustatyta tvarka išduoda pritarimo pareiškimus Europos Komisijos registruotiems Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos organizatoriams šių prašymų;

2) nustato Europos Sąjungos piliečių iniciatyvos organizatorių Vyriausiajai rinkimų komisijai pateiktų pritarimo pareiškimų tikrinimo ir Lietuvos Respublikoje gautų galiojančių pritarimo pareiškimų skaičiaus patvirtinimo sertifikato išdavimo tvarką;

3) išduoda sertifikatą, patvirtinantį, kad internetinė pritarimo pareiškimų rinkimo sistema atitinka Reglamento (ES) 2019/788 11 straipsnio 4 dalyje nustatytus reikalavimus;

4) teikia su Europos Sąjungos piliečių iniciatyva susijusią informaciją ir pagalbą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2615](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20645

8. Vyriausioji rinkimų komisija, įgyvendindama šiame ir kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, turi teisę:

1) gauti iš visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, rinkimų ir referendumo komisijų, politinių partijų ir politinių kampanijų dalyvių ar kitų asmenų visą turimą informaciją ir dokumentus, reikalingus Vyriausiosios rinkimų komisijos funkcijoms atlikti;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2568](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19880

2) reikalauti iš visų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, taip pat kitų įstaigų, įmonių ir organizacijų, rinkimų ir referendumo komisijų, kad būtų pašalinti rinkimų ir Referendumo įstatymų bei kitų rinkimų ir referendumo organizavimą bei vykdymą, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos teisės įgyvendinimą ir Europos Sąjungos piliečių iniciatyvas reglamentuojančių teisės aktų pažeidimai;

3) reikalauti iš įstatymuose nustatytų asmenų pateikti politinių kampanijų metu gautų lėšų, aukų ir dovanų bei jų panaudojimo ataskaitas ir jas skelbti kartu su mokesčių inspekcijos išvadomis;

4) prireikus priimti sprendimą bet koku klausimu, priklausančiu rinkimų ar referendumo komisijų kompetencijai;

5) gauti rinkimų, referendumo, Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos, Europos Sąjungos piliečių iniciatyvų, politinių kampanijų, politinių partijų finansavimo tikslais Lietuvos Respublikos piliečių ir asmenų, nuolat gyvenančių Lietuvoje, šiuos asmens duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą, gimimo datą, deklaruotos gyvenamosios vietos adresą, šio adreso įrašymo į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą datą, Lietuvos Respublikos pilietybę patvirtinančio asmens dokumento numerį, dokumento, patvirtinančio asmens gyventą Lietuvos Respublikoje laiką, numerį iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojo; taip pat vardą, pavardę, asmens kodą, gimimo datą, duomenis apie fizinio asmens neveiksnumą iš neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registro tvarkytojo;

6) įgyvendinti kitus įstatymų numatytus įgaliojimus.

9. Laikotarpiu tarp Seimo rinkimų Vyriausioji rinkimų komisija, atlikdama Lietuvos Respublikos Seimo mandatų komisijos funkcijas:

1) priima ir skelbia sprendimus dėl Seimo nario įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais;

2) pripažįsta naujų Seimo narių, išrinktų daugiamandatėje rinkimų apygardoje, įgaliojimus;

3) skelbia naujus arba pakartotinius rinkimus vienmandatėje rinkimų apygardoje.

10. Laikotarpiu tarp savivaldybių tarybų rinkimų Vyriausioji rinkimų komisija, atlikdama savivaldybių tarybų mandatų komisijos funkcijas:

1) priima ir skelbia sprendimus dėl tarybos nario įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais;

2) pripažįsta naujų tarybos narių, išrinktų daugiamandatėje rinkimų apygardoje, įgaliojimus;

3) priima ir skelbia sprendimus dėl išrinkto tarybos nario mandato netekimo.

11. Prireikus keisti rinkimų, Referendumo įstatymus, Vyriausioji rinkimų komisija gali kreiptis į Seimo Pirmininką, kad būtų inicijuotas šių įstatymų pakeitimas.

12. Vyriausioji rinkimų komisija neturi teisės aiškinti rinkimų ir Referendumo įstatymų nuostatų.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-1341](#), 2003-01-28, *Žin.*, 2003, Nr. 17-712 (2003-02-19)

Nr. [IX-1500](#), 2003-04-10, *Žin.*, 2003, Nr. 38-1737 (2003-04-24)

Nr. [IX-1559](#), 2003-05-15, *Žin.*, 2003, Nr. 49-2159 (2003-05-21)

Nr. [IX-2234](#), 2004-05-11, *Žin.*, 2004, Nr. 83-2987 (2004-05-22)

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-10, *Žin.*, 2006, Nr. 52-1917 (2006-05-12)

Nr. [XI-262](#), 2009-05-14, *Žin.*, 2009, Nr. 61-2406 (2009-05-26)

Nr. [XI-1958](#), 2012-03-29, *Žin.*, 2012, Nr. 39-1922 (2012-03-31)

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

4 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklos teisiniai pagrindai ir veiklos principai

1. Vyriausioji rinkimų komisija savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, šiuo, rinkimų, Referendumo ir kitais įstatymais bei teisės aktais.

2. Vyriausiosios rinkimų komisijos veikla grindžiama teisėtumo, nepriklausomumo, kolegialumo, viešumo ir nešališkumo principais.

5 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos nepriklausomumas

1. Vyriausioji rinkimų komisija, įgyvendindama savo funkcijas ir priimdama sprendimus jos kompetencijai priklausančiais klausimais, yra nepriklausoma. Jokia valstybės institucija ar pareigūnas negali duoti privalomų nurodymų dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos kompetencijai priklausančių klausimų sprendimo.

2. Valstybės institucijoms, įstaigoms, Seimo nariams ir kitiems pareigūnams, partijoms, nevyriausybinėms organizacijoms ar piliečiams draudžiama kištis į Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą.

3. Apie bandymus paveikti Vyriausiąją rinkimų komisiją, jos pirmininką ar narį Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ar narys privalo nedelsdamas pranešti Seimui ir paskelbti per visuomenės informavimo priemones.

6 straipsnis. Reikalavimai asmenims, kurie gali būti skiriami Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininku ir nariais

1. Į Vyriausiąją rinkimų komisiją gali būti siūlomas nepriekaištingos reputacijos Lietuvos Respublikos pilietis, kuris pagal Seimo rinkimų įstatymą gali būti kandidatu į Seimo narius ir per paskutinius trejus Seimo, Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimus, rinkimus į Europos Parlamentą arba referendumus nebuvo atleistas iš rinkimų ar referendumo komisijos už rinkimų įstatymų ar Referendumo įstatymo pažeidimą.

2. Asmuo nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu yra pripažintas padaręs nusikalstamą veiką ir turi neišnykusį arba nepanaikintą teistumą;

2) yra atleistas iš skiriamų arba renkamų pareigų dėl priesaikos ar pasižadėjimo sulaužymo, pareigūno vardo pažeminimo ir nuo sprendimo atleisti iš pareigų dienos arba nuo sprendimo panaikinti mandatą įsigaliojimo dienos nepraėjo treji metai;

3) yra atleistas iš darbo, pareigų arba praradęs teisę verstis atitinkama veikla už neatitiktį įstatymuose keliamiems nepriekaištingos reputacijos reikalavimams ir už teisės aktuose nustatytų etikos normų pažeidimą ir nuo atleidimo iš darbo, pareigų ar teisės verstis atitinkama veikla praradimo dienos nepraėjo treji metai;

4) yra įstatymų nustatyta tvarka uždraustos organizacijos narys.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

7 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymas

1. Vyriausiąją rinkimų komisiją sudaro Seimas po eilinių ar pirmalaikių Seimo rinkimų praėjus ne mažiau kaip 140 ir ne daugiau kaip 200 dienų.

2. Vyriausiąją rinkimų komisiją Seimas taip pat sudaro po to, kai, vadovaudamasis šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 10 punktu, priima nutarimą nutraukti Vyriausiosios rinkimų komisijos įgaliojimus. Tokiu atveju sudaryta Vyriausioji rinkimų komisija veikia tol, kol vadovaujantis šio straipsnio 1 dalimi bus sudaryta nauja Vyriausioji rinkimų komisija.

3. Vyriausioji rinkimų komisija sudaroma iš:

1) komisijos pirmininko;

2) teisingumo ministro pasiūlytų dviejų aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą turinčių asmenų, kuriuos Seimas skiria slaptu balsavimu;

3) Lietuvos teisininkų draugijos pasiūlytų dviejų aukštąjį universitetinį teisinį išsilavinimą turinčių asmenų, kuriuos Seimas skiria slaptu balsavimu;

4) Respublikos Prezidento pasiūlytų dviejų aukštąjį išsilavinimą turinčių asmenų, kuriuos Seimas skiria slaptu balsavimu;

5) partijų, gavusių Seimo narių mandatų daugiamandatėje rinkimų apygardoje, pasiūlytų asmenų, turinčių aukštąjį universitetinį išsilavinimą ir darbo rinkimų ir referendumų komisijose, organizuojančiose ir vykdančiose Seimo, Respublikos Prezidento, savivaldybių tarybų rinkimus, rinkimus į Europos Parlamentą, referendumą, patirties.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-1494](#), 2018-09-25, paskelbta TAR 2018-10-04, i. k. 2018-15799

4. Partijos (koalicijos), gavusios Seimo narių mandatų daugiamandatėje rinkimų apygardoje, nuo vieno šio daugiamandatėje rinkimų apygardoje iškeltų kandidatų sąrašo (jungtinio sąrašo) turi teisę iki Vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo pasiūlyti į ją po vieną atstovą.

5. Jeigu partijų pasiūlyti kandidatai atitinka šio Įstatymo 6 straipsnyje ir šio straipsnio 3 dalies 5 punkte nustatytus reikalavimus, Seimas negali pasiūlytų kandidatūrų atmesti.

6. Visais atvejais asmenų, paskirtų į Vyriausiąją rinkimų komisiją iš teisingumo ministro, Respublikos Prezidento ir Lietuvos teisininkų draugijos pasiūlytų kandidatūrų, turi būti ne mažiau kaip politinių partijų (koalicijų) pasiūlytų Vyriausiosios rinkimų komisijos narių. Jeigu šių asmenų yra mažiau, Komisija padidinama po lygiai iš teisingumo ministro, Lietuvos teisininkų draugijos pasiūlytų kandidatūrų.

7. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininką slaptu balsavimu skiria Seimas Seimo Pirmininko teikimu. Komisijos pirmininko pareigos nesuderinamos su jokiais kitomis pareigomis valstybės institucijose, įstaigose, taip pat su darbu verslo, komercijos ir kitose privačiose įmonėse ar įstaigose. Jis negali gauti jokio kito atlyginimo, išskyrus jam nustatytą darbo užmokestį už darbą Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir atlyginimą už kūrybinę veiklą, taip pat atlyginimą už pedagoginę ir mokslinę veiklą. Komisijos pirmininko atlyginimu už kūrybinę veiklą laikomas honoraras už meno kūrinius ir jų atlikimą, už publikacijas ir knygas, už medžiagą radijo ir televizijos laidoms.

8. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas, taip pat teisingumo ministro, Respublikos Prezidento ir Lietuvos teisininkų draugijos siūlymu paskirti jos nariai, jeigu jie yra partijų nariai, darbo Vyriausiojoje rinkimų komisijoje laikotarpiu turi sustabdyti savo narystę partijose ir negali dalyvauti jų veikloje.

9. Vyriausioji rinkimų komisija jos pirmininko teikimu ir pirmininko pavaduotojų sutikimu nustato, ar jie pagal pareigas dirba vien Vyriausiojoje rinkimų komisijoje. Nustačius, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko pavaduotojai pagal pareigas dirba vien Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, jiems taikomi tokie patys kaip Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui nustatyti darbo ir darbo užmokesčio apribojimai.

10. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ir narių pareigos nesuderinamos su pareigomis kitose rinkimų ar referendumo komisijose, taip pat su kandidato į Seimo narius, kandidato į Respublikos Prezidentus ir jo patikėtinio, kandidatų į savivaldybės tarybos narius ir jų atstovų, rinkimų ar referendumo stebėtojų statusu, taip pat su Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės referendumui surengti nario, savivaldybės tarybos nario statusu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-1494](#), 2018-09-25, paskelbta TAR 2018-10-04, i. k. 2018-15799

11. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ar narys, ketinantys būti kandidatu į Seimo narius, Respublikos Prezidentus ar jo patikėtinius, savivaldybės tarybos narius arba kitos rinkimų ar referendumo komisijos pirmininku ar nariu, Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės referendumui surengti nariu, rinkimų ar referendumo stebėtoju, atstovu rinkimams ar referendumui, prieš duodami reikiamą sutikimą ar pradėdami rinkti piliečių parašus, privalo ne vėliau kaip prieš 30 dienų įteikti Seimui rašytinį atsistatydinimo iš Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ar nario pareigų pareiškimą. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ar narys, kurie šio reikalavimo neįvykdė, Seimo nutarimu atleidžiami iš Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ar nario pareigų ir neregistruojami kandidatu į Seimo narius, Respublikos Prezidentus ar jo patikėtinius, savivaldybių tarybų narius arba šis registravimas panaikinamas.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

8 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos narių priesaika

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai prisiekia Seime. Priesaiką priima Seimo Pirmininkas arba Seimo Pirmininko pavaduotojas. Prisiekiantis asmuo turi teisę pasirinkti vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nustatytų priesaikos tekstų.

2. Nustatomi šie Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko, nario priesaikos tekstai:

1) „Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises.

Tepadeda man Dievas.“;

2) „Aš, (vardas, pavardė), prisiekiu būti ištikimas Lietuvos Respublikai, laikytis jos Konstitucijos ir įstatymų, sąžiningai ir garbingai atlikti savo pareigas Vyriausiojoje rinkimų komisijoje ir susilaikyti nuo poelgių, pažeidžiančių įstatymus ir žmogaus teises.“

3. Prisiekęs asmuo po priesaikos tekstu pasirašo. Priesaikos tekstas negali būti keičiamas. Priesaika galioja visą paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją laikotarpį. Asmuo, per 15 dienų po paskyrimo į Vyriausiąją rinkimų komisiją neprisiekęs, negali pradėti eiti Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko, nario pareigų ir vietoj jo skiriamas naujas Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ar narys.

4. Seimas nustato laiką, kada Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir jos nariai turi prisiekti Seime.

5. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ir jos narių priesaikų tekstai saugomi Seime.

9 straipsnis. Neteko galios nuo 2013-11-26.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

10 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir narių įgaliojimų pabaiga

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir nario įgaliojimai nutrūksta šiais pagrindais:

1) pasibaigė įgaliojimų laikas ir yra sudaryta bei prisiekusi naujos sudėties Vyriausioji rinkimų komisija;

2) jis miršta;

3) jis atsistatydina;

4) jis netenka Lietuvos Respublikos pilietybės;

5) neteko galios nuo 2013-11-26;

6) jis Seimo nutarimu yra atleistas iš pareigų vadovaujantis šio Įstatymo 7 straipsnio 11 dalimi;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2856](#), 2020-04-21, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08720

7) teismas jį pripažįsta neveiksniu;

8) jam įsiteisėja teismo apkaltinamasis nuosprendis;

- 9) Seimas visų Seimo narių balsų dauguma pareiškia nepasitikėjimą juo;
- 10) Seimas priima nutarimą nutraukti Vyriausiosios rinkimų komisijos įgaliojimus pagal Konstitucinio Teismo išvadą, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyti esminiai rinkimų rezultatai yra neteisingi arba kad jos veikia neatitinka Seimo rinkimų ar Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimų įstatymų;
- 11) Seimas priima nutarimą atleisti jį iš Vyriausiosios rinkimų komisijos narių pagal partijos (koalicijos) motyvuotą teikimą atšaukti pasiūlytą atstovą.
2. Be šio straipsnio 1 dalyje nustatytų pagrindų, Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ar pirmininko pavaduotojo, kuris pagal pareigas dirba vien Vyriausiojoje rinkimų komisijoje, įgaliojimai nutrūksta ir tuo atveju, jeigu pirmininkas ar pirmininko pavaduotojas per 14 dienų nuo paskyrimo į šias pareigas dienos neatsisako su Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ar pirmininko pavaduotojo pareigomis nesuderinamų darbo, pareigų ar statuso.
3. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko ir narių įgaliojimus Seimas gali nutraukti tik šio Įstatymo nustatytais pagrindais.
4. Šio straipsnio 1 dalies 10 punkte numatytu atveju Seimas ne vėliau kaip per 7 dienas sudaro naujos sudėties Vyriausiąją rinkimų komisiją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

11 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžiai

1. Vyriausioji rinkimų komisija jos kompetencijai priklausančius klausimus svarsto ir sprendimus priima kolegialiai savo posėdžiuose.
2. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžius šaukia komisijos pirmininkas savo iniciatyva. Be to, jis privalo sušaukti Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdį, jeigu to reikalauja ne mažiau kaip 1/3 komisijos narių.
3. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdis yra teisėtas, kai jame dalyvauja ne mažiau kaip 3/5 komisijos narių.
4. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžiai ir balsavimai yra vieši. Visuomenei apie Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdį paskelbiama pastate, kuriame yra jos būstinė, įrengtoje skelbimų lentoje ir interneto svetainėje, o komisijos nariams pranešama asmeniškai ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki posėdžio pradžios.
5. Vyriausioji rinkimų komisija interneto svetainėje paskelbia posėdžių darbotvarkes, kai numatoma svarstyti ir spręsti dėl:
- 1) naujų ir pakartotinių rinkimų datų;
 - 2) rinkimų apygardų ribų nustatymo;
 - 3) apygardų, miestų, rajonų rinkimų ar referendumo komisijų sudarymo ir sudėties keitimo;
 - 4) kandidatų ar Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės referendumui surengti registravimo;
 - 5) burtais sprendžiamų klausimų;
 - 6) rinkimų ir referendumo balsų skaičiavimo rezultatų, galutinių rinkimų ir referendumo rezultatų nustatymo;
 - 7) Seimo nario įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais;
 - 8) naujo Seimo nario įgaliojimų pripažinimo;
 - 9) savivaldybių tarybų narių skaičiaus nustatymo;
 - 10) kandidatų į savivaldybės tarybos narius registravimo;
 - 11) savivaldybės tarybos nario įgaliojimų pripažinimo nutrūkusiais;
 - 12) naujo savivaldybės tarybos nario įgaliojimų pripažinimo;
 - 13) Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės referendumui surengti įregistravimo ir jos surinktų rinkėjų parašų atitikties įstatymų reikalavimams, taip pat kai nagrinėjami ginčai dėl rinkimų ar referendumo agitacijos ir rinkimų ar Referendumo įstatymų pažeidimų.
6. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžius gali stebėti partijų, visuomeninių rinkimų komitetų, kandidatų į Seimo narius, kandidatų į Respublikos Prezidentus ir kandidatų į savivaldybių tarybų narius, Lietuvos Respublikos piliečių iniciatyvinės grupės referendumui

surengti atstovai ir stebėtojai, pateikę nustatytos formos pažymėjimus, taip pat visuomenės informavimo priemonių atstovai, pateikę tarnybinius ar darbo pažymėjimus.

7. Kandidatas į Seimo narius, kandidatas į Respublikos Prezidentus ir kandidatas į savivaldybės tarybos narius gali dalyvauti Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdyje, kuriame sprendžiama dėl jo asmeninės veiklos ar dėl tiesiogiai su juo susijusių aplinkybių arba kuriame dalyvauti jį pakvietė komisijos pirmininkas.

8. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžių salėje esantys asmenys iš savo vietų gali įrašinėti, stenografuoti ar užrašinėti posėdį, fotografuoti ar filmuoti, daryti vaizdo įrašus, tiesiogiai transliuoti posėdžius per radiją ir televiziją.

9. Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžiai tiesiogiai transliuojami Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

10. Vyriausioji rinkimų komisija gali uždrausti bet kam įeiti į Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretoriato darbuotojų darbo, dokumentų saugojimo patalpas, jeigu būtina užtikrinti netrikdomą šių darbuotojų darbą, apsaugoti rinkimų ir referendumo dokumentus.

11. Jeigu yra pagrindas manyti, kad Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžio metu gali kilti grėsmė posėdžio dalyvių saugumui, komisijos pirmininkas gali kreiptis į policiją, kad ši tikrintų įeinančių į posėdžių salę asmenų dokumentus, daiktus ar atliktų asmens apžiūrą.

12. Vyriausioji rinkimų komisija gali pašalinti iš posėdžių salės asmenis, kliudančius jai normaliai dirbti.

13. Visi Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžiai protokoluojami. Posėdžio protokolą pasirašo Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir komisijos sekretorius.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-1602](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. 121-5708 (2011-10-08)

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

12 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai ir jų priėmimo tvarka

1. Įgyvendindama savo įgaliojimus, Vyriausioji rinkimų komisija leidžia aktus – sprendimus. Juos pasirašo komisijos pirmininkas.

2. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai priimami atviru balsavimu posėdyje dalyvaujančių komisijos narių balsų dauguma. Kai balsai pasidalija po lygiai, lemia komisijos pirmininko balsas. Vyriausiosios rinkimų komisijos narys, kurį į šią komisiją pasiūlė politinė partija (koalicija), nedalyvauja Vyriausiajai rinkimų komisijai rengiant, svarstant ir priimant sprendimus dėl šios politinės partijos (koalicijos) rinkimuose keliamo kandidato registravimo, atsisakymo kandidatą registruoti, kandidato registravimo panaikinimo, šios politinės partijos (koalicijos) jungtinio kandidatų sąrašo paskelbimo atšaukimo, dėl šiurkštaus įstatymų pažeidimo, galinčio turėti įtakos valstybės biudžeto asignavimų skyrimui politinei partijai.

3. Spręsdami dėl kandidatų į Respublikos Prezidentus, Seimo ar savivaldybių tarybų narius registravimo, taip pat dėl rinkimų ar referendumo galutinių rezultatų nustatymo, komisijos nariai balsuoja „už“ arba „prieš“ pateiktą sprendimo projektą; susilaikyti neleidžiama.

4. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai skelbiami įstatymų nustatyta tvarka.

5. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai, priimti neišeinant už kompetencijos ribų, yra privalomi visoms rinkimų ir referendumo komisijoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, taip pat kitoms įstaigoms, įmonėms ir organizacijoms. Juos pakeisti arba panaikinti gali tik pati Vyriausioji rinkimų komisija arba teismas.

6. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimai gali būti skundžiami įstatymų nustatyta tvarka.

7. Rinkimų, referendumo balsų skaičiavimo rezultatai įrašomi į balsų skaičiavimo protokolą. Jį pasirašo Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai. Rinkimų ir referendumo rezultatai nustatomi Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimuose.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-2395](#), 2012-11-08, *Žin.*, 2012, Nr. 133-6761 (2012-11-17)

12¹ straipsnis. Pranešimas, skundas ar prašymas dėl politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo pažeidimų

1. Pranešimas, skundas ar prašymas dėl politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo pažeidimų (toliau – pranešimas) Vyriausiajai rinkimų komisijai gali būti pateiktas raštu per trejus metus nuo galimų pažeidimų atsiradimo dienos.

2. Vyriausioji rinkimų komisija pranešimą išnagrinėja ir sprendimą priima per 3 mėnesius nuo pranešimo Vyriausiojoje rinkimų komisijoje gavimo dienos. Apie priimtą sprendimą pareiškėjas informuojamas per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

3. Dėl pranešime nurodytų aplinkybių sudėtingumo, informacijos gausos ar skundžiamų veiksmų testinio pobūdžio Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu šio straipsnio 2 dalyje nurodytas pranešimo išnagrinėjimo terminas gali būti pratęsiamas iki 6 mėnesių. Apie pranešimo nagrinėjimo termino pratęsimą pranešimą pateikęs asmuo informuojamas raštu.

4. Vyriausioji rinkimų komisija ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos informuoja pranešimą pateikusių asmenį apie atsisakymą nagrinėti pranešimą arba pranešimo nagrinėjimo nutraukimą, jeigu:

1) pranešimas pateiktas pasibaigus šio straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui;

2) pranešime nurodytų aplinkybių nagrinėjimas nepriklauso Vyriausiosios rinkimų komisijos kompetencijai;

3) pareiškėjas nepateikia duomenų, be kurių nėra galimybės pradėti nagrinėti pranešimą, taip pat jeigu pranešimo tekstas neįskaitomas;

4) pranešimas tuo pačiu klausimu jau buvo išnagrinėtas, o naujų aplinkybių ar faktų nenurodoma;

5) pranešime nurodytas pažeidimas nagrinėjamas teisme arba dėl pranešimo dalyko yra priimtas procesinis sprendimas pradėti ikiteisminį tyrimą.

5. Pakartotinai pateiktas pranešimas nenagrinėjamas, išskyrus atvejus, kai pranešime nurodomos naujos aplinkybės ar pateikiami nauji faktai.

6. Jeigu pranešime gauta informacija leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas arba kitas pažeidimas, Vyriausioji rinkimų komisija persiunčia gautą informaciją apie galimus pažeidimus tokią informaciją įgaliotai tirti institucijai.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2568](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19880

12² straipsnis. Informacijos ir dokumentų pateikimas Vyriausiajai rinkimų komisijai

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, taip pat kitos įstaigos, įmonės ir organizacijos, rinkimų ir referendumo komisijos, politinės partijos ir politinių kampanijų dalyviai ar kiti asmenys Vyriausiosios rinkimų komisijos reikalavimu privalo ne vėliau kaip iki Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyto termino pabaigos pateikti turimą informaciją ir dokumentus, reikalingus Vyriausiajai rinkimų komisijai nagrinėjant asmenų pranešimus, tiriant rinkimų bei politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo pažeidimus.

2. Nagrinėdama pranešimą, Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę kreiptis į asmenį, dėl kurio veiksmų gautas pranešimas, prašydama per nustatytą terminą pateikti paaiškinimus ir, esant galimybei, juos pagrindžiančius dokumentus.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XIII-2568](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19880

13 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas yra biudžetinės įstaigos vadovas. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas:

1) organizuoja Vyriausiosios rinkimų komisijos darbą;

2) atstovauja Vyriausiajai rinkimų komisijai valstybės institucijose, teisme ir tarptautinėse organizacijose;

3) vadovauja rengiant Vyriausiajai rinkimų komisijai svarstyti teikiamus klausimus;

4) šaukia Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžius ir jiems pirmininkauja;

5) Vyriausiosios rinkimų komisijos narių sutikimu komandiruoja juos atstovauti Vyriausiajai rinkimų komisijai ar atlikti kitas užduotis užsienyje ir Lietuvoje, suteikia kasmetines atostogas Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko pavaduotojams, dirbantiems vien Vyriausiojoje rinkimų komisijoje;

6) teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai tvirtinti jos išlaidų sąmatą, rinkimų, referendumo išlaidų sąmatas, Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretoriato struktūrą ir etatus;

7) vadovauja Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretoriato darbui, įstatymų nustatyta tvarka skiria į pareigas ir iš jų atleidžia sekretoriato darbuotojus, tvirtina darbuotojų pareigybių aprašymus;

8) prireikus papildomai priima į darbą asmenis konkrečioms ūkinėms ar techninėms funkcijoms atlikti arba kitiems pagalbiniam darbams, kurių apmokėjimo išlaidos yra numatytos Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintose išlaidų sąmatose;

9) saugo Vyriausiosios rinkimų komisijos antspaudą ir atsako už jo naudojimą;

10) po kiekvienų rinkimų, praėjus ne daugiau kaip 120 dienų nuo galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo dienos, Seimui teikia Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklos ataskaitą;

11) vykdo kitus įstatymų suteiktus įgaliojimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2632](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20804

2. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas turi visas Vyriausiosios rinkimų komisijos nario teises.

3. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas, sprenddamas Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretoriato darbo ir personalo valdymo klausimus, leidžia įsakymus.

4. Sprendimus dėl Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko kasmetinių atostogų ir komandiruočių į užsienį priima Vyriausioji rinkimų komisija.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIII-2632](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20804

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

14 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko pavaduotojai

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas turi du pavaduotojus. Juos skiria ir iš pareigų atšaukia Vyriausioji rinkimų komisija Reglamento nustatyta tvarka. Pirmininko pavaduotojai skiriami iš narių, kuriuos į Vyriausiąją rinkimų komisiją pasiūlė teisingumo ministras, Respublikos Prezidentas arba Lietuvos teisininkų draugija.

2. Kai Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas nepaskirtas arba kai jis laikinai (dėl tarnybinės komandiruotės, atostogų, laikinojo nedarbingumo, nusišalinimo ir kt.) negali eiti savo pareigų, pirmininko pareigas laikinai eina vienas iš pirmininko pavaduotojų.

3. Jeigu nei komisijos pirmininkas, nei pirmininko pavaduotojas nepaskirti arba nė vienas iš jų laikinai (dėl tarnybinės komandiruotės, atostogų, laikinojo nedarbingumo, nusišalinimo ir kt.) negali eiti komisijos pirmininko pareigų, šias pareigas eina komisijos narys, kurį paskiria Vyriausioji rinkimų komisija iš teisingumo ministro arba Lietuvos teisininkų draugijos į komisiją pasiūlytų narių.

4. Kai komisijos pirmininko pavaduotojas arba kitas komisijos narys eina komisijos pirmininko pareigas, jam mokamas komisijos pirmininko pareigybei nustatytas darbo užmokestis.

5. Vyriausioji rinkimų komisija arba jos pirmininkas gali pavesti pirmininko pavaduotojams rūpintis atskiromis Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklos sritimis.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, *Žin.*, 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XIII-2632](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20804

15 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretorius

1. Vienas iš komisijos pirmininko pavaduotojų yra Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretorius. Jį į šias pareigas renka Vyriausioji rinkimų komisija Reglamente nustatyta tvarka. Komisijos sekretorius pasirašo komisijos posėdžių protokolus, rūpinasi raštvedyba, taip pat atlieka kitas, Vyriausiosios rinkimų komisijos arba jos pirmininko pavestas pareigas.

2. Jeigu Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretorius negali eiti pareigų, jį laikinai pavaduoja Vyriausiosios rinkimų komisijos narys, kurį paskiria Vyriausioji rinkimų komisija.

16 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos nario teisės

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos narys turi teisę:

1) dalyvauti Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdžiuose, pasakyti juose savo nuomonę, dalyvauti diskusijose, balsuoti, rengti Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimų bei kitų dokumentų projektus;

2) dalyvauti visuose Vyriausiosios rinkimų komisijos renginiuose (pasitarimuose, instruktažuose, konferencijose, seminaruose ir pan.) ir pasakyti juose savo nuomonę;

3) kartu su kitais Vyriausiosios rinkimų komisijos nariais reikalauti sušaukti Vyriausiosios rinkimų komisijos posėdį;

4) dalyvauti Seimo komitetų ir komisijų, Vyriausybės, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų, rinkimų ir referendumo komisijų posėdžiuose, konferencijose ir pasitarimuose, kai svarstomi rinkimų arba Referendumo įstatymų pakeitimo projektai, rinkimų arba referendumo organizavimo ir vykdymo klausimai, taip pat kiti Vyriausiosios rinkimų komisijos kompetencijai priskirti klausimai, nustatyta tvarka teikti siūlymus dėl šių klausimų sprendimo;

5) tikrinti, ar laikomasi rinkimų, Referendumo bei kitų įstatymų ir teisės aktų, reglamentuojančių rinkimų ir referendumo organizavimą ir vykdymą, reikalavimų;

6) įeiti į visas patalpas, kuriose vyksta pasirengimas rinkimams ar referendumui, taip pat kuriose vyksta balsavimas ar skaičiuojami balsai;

7) įstatymų nustatytais atvejais surašyti administracinių nusižengimų protokolus.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XIII-2568](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19880

2. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui ir nariams draudžiama bet kokia rinkimų ar referendumo agitacija arba kiti bandymai paveikti rinkėjų valią.

17 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojų ir komisijos narių darbo apmokėjimas

1. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui, pirmininko pavaduotojams ir nariams taikomos Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatytos darbo apmokėjimo sąlygos.

2. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui, pirmininko pavaduotojams ir nariams kiekvienų metų pabaigoje už darbą po darbo valandų, darbą poilsio ir švenčių dienomis išmokama ne didesnė kaip Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nustatytos jų pareiginės algos dydžio vienkartinė priemonė. Ji mokama neviršijant Vyriausiajai rinkimų komisijai darbo užmokesčiui skirtų lėšų. Jeigu šių lėšų nepakanka, taip pat jeigu Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas, pirmininko pavaduotojas ar narys neišdirbo pilnų metų, priemonė apskaičiuojama proporcingai turimoms darbo užmokesčio lėšoms arba tais metais dirbtam laikui. Konkretų priemonės pirmininkui, pirmininko pavaduotojui ir kiekvienam komisijos nariui dydį nustato Vyriausioji rinkimų komisija.

3. Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui ir nariams, kurie iš pareigų Komisijoje atleidžiami šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1, 5 ir 7 punktuose nustatytais pagrindais, išmokama 2 mėnesių jų pareiginės algos dydžio išeitinė išmoka.

4. Šio straipsnio 3 dalies nuostatos netaikomos, kai komisijos pirmininkas ar narys paskiriamas į naujai sudaromą Vyriausiąją rinkimų komisiją.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [X-1784](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5034 (2008-11-15)

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, Žin., 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

18 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos sekretoriatas

1. Vyriausioji rinkimų komisija turi sekretoriatą. Sekretoriato darbuotojai yra valstybės tarnautojai, jiems taikomas Valstybės tarnybos įstatymas.

2. Sekretoriato struktūrą, etatus ir veiklos nuostatus tvirtina Vyriausioji rinkimų komisija.

19 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos reglamentas

Vyriausiosios rinkimų komisijos darbo organizavimo, komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojų ir komisijos sekretoriaus rinkimo, posėdžių šaukimo ir procedūrų juose tvarką, raštvedybą ir kitus klausimus nustato Vyriausiosios rinkimų komisijos reglamentas. Jį tvirtina Vyriausioji rinkimų komisija.

20 straipsnis. Vyriausiosios rinkimų komisijos finansavimas

1. Vyriausioji rinkimų komisija yra biudžetinė įstaiga, išlaikoma iš valstybės biudžeto lėšų.
2. Vyriausiajai rinkimų komisijai skirtų valstybės biudžeto asignavimų valdytojas yra Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas. Jo teises, pareigas bei atsakomybę tvarkant, naudojant, įtraukiant į apskaitą Vyriausiajai rinkimų komisijai skirtas valstybės biudžeto lėšas nustato įstatymai.

21 straipsnis. Baigiamosios nuostatos

1. Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2002 m. rugpjūčio 1 d.
2. Įsigaliojus šiam Įstatymui, iki šio Įstatymo įsigaliojimo sudarytos Vyriausiosios rinkimų komisijos įgaliojimai tęsiasi, kol vadovaujantis šio Įstatymo 7 straipsniu bus sudaryta naujos sudėties Vyriausioji rinkimų komisija.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų
komisijos įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2014 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1141/2014 dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo (OL 2014 L 317, p. 1).

2. 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos (OL 2019 L 130, p. 55).

Įstatymas papildytas priedu:

Nr. [XI-1958](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 39-1922 (2012-03-31)

Priedo pakeitimai:

Nr. [XIII-2615](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20645

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1341](#), 2003-01-28, Žin., 2003, Nr. 17-712 (2003-02-19)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1500](#), 2003-04-10, Žin., 2003, Nr. 38-1737 (2003-04-24)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1559](#), 2003-05-15, Žin., 2003, Nr. 49-2159 (2003-05-21)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-2234](#), 2004-05-11, Žin., 2004, Nr. 83-2987 (2004-05-22)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAPILDYMO ĮSTATYMAS

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-1784](#), 2008-11-06, Žin., 2008, Nr. 131-5034 (2008-11-15)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-262](#), 2009-05-14, Žin., 2009, Nr. 61-2406 (2009-05-26)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1602](#), 2011-09-22, Žin., 2011, Nr. 121-5708 (2011-10-08)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. sausio 1 d.

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1958](#), 2012-03-29, Žin., 2012, Nr. 39-1922 (2012-03-31)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 2, 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO PRIEDU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2012 m. kovo 31 d.

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-2395](#), 2012-11-08, Žin., 2012, Nr. 133-6761 (2012-11-17)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 12 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMAS

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-587](#), 2013-11-12, Žin., 2013, Nr. 121-6115 (2013-11-26)

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3, 6, 7, 10, 11, 13, 14, 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI 9 STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMAS

Įsigaliojus šiam įstatymui, iki šio įstatymo įsigaliojimo sudarytos Vyriausiosios rinkimų komisijos įgaliojimai tęsiasi tol, kol vadovaujantis šio įstatymo 3 straipsniu bus sudaryta nauja Vyriausioji rinkimų komisija.

*** Pabaiga ***

Konstitucinio Teismo nutarimai:

1.

Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, [Nutarimas](#)

2006-05-10, Žin., 2006, Nr. 52-1917 (2006-05-12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS ĮSTATYMO 3 STRAIPSNIO 6 DALIES (2003 M. BALANDŽIO 10 D. REDAKCIJA) ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJAI

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1339](#), 2014-11-18, paskelbta TAR 2014-11-26, i. k. 2014-17992

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1433](#), 2018-06-30, paskelbta TAR 2018-07-11, i. k. 2018-11743

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1494](#), 2018-09-25, paskelbta TAR 2018-10-04, i. k. 2018-15799

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 7 straipsnio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2299](#), 2019-07-09, paskelbta TAR 2019-07-23, i. k. 2019-12107

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2632](#), 2019-12-10, paskelbta TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20804

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 13 ir 14 straipsnių pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2568](#), 2019-11-28, paskelbta TAR 2019-12-10, i. k. 2019-19880

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 ir 16 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 12-1 ir 12-2 straipsniais įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2615](#), 2019-12-05, paskelbta TAR 2019-12-19, i. k. 2019-20645

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 2, 3 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2856](#), 2020-04-21, paskelbta TAR 2020-04-24, i. k. 2020-08720

Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo Nr. IX-985 3 ir 10 straipsnių pakeitimo įstatymas